

KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

2018. ÁPRILIS – MÁJUS

ELISMERÉSEK

* Budapesten nyújtották át **Dr. Váradi Natáliának** *A tehetségek szolgálatáért* egyéni éves díjat.

* **Halász Lászlót**, a beregszászi járási közigazgatási művelődési és turisztikai osztály Rozmaring folkórcsoport művészeti vezetőjét Ukrajna érdemes művelődési dolgozója címmel tüntették ki.

* **Timkó-Makár Tímea**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának tolmácsa, a főkonzul tanácsadója a Kárpátaljai Megyei Közigazgatási Hivatal díszoklevelében részesült az ukrán-magyar baráti kapcsolatok és a határmenti együttműködés elősegítése érdekében végzett munkájáért.

* A nemzetközi Szent György Lovagrend **Sepa Jánosnak**, a lovagrend céljainak és feladatainak megoldása érdekében végzett munkájáért, a Nemzetközi Szent György Lovagrend *Nagycsillag érdemrendjét* adományozta.

* Ünnepléses körülmények között Ungváron átadták a Panov család által alapított Mária Terézia-éremet, amelyet idén **Olekszandr Dzembasz** történész, a nevicsei vár feltárásában jeleskedő régész vehetett át.

* Az Amerikai Magyar Koalíció rangos elismerésben részesítette a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolát. Washingtonban a díjat **Brenzovics László**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, parlamenti képviselő vette át.

* A Krakkóban megrendezett színházi fesztiválon a lengyelországi színházi szakemberekből álló szakmai zsűri (a bemutatott művek alapján) a legjobb előadás díját a **Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színháznak** ítélte, emellett **Oleg Melnyicsukot**, az RH+ rendezőjét a legjobb rendezőnek választották.

* **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere a fiatalok nevelése,

oktatása terén kifejtett több évtizedes áldozatos munkája elismeréseként díszoklevelet adott át a nyolcvanadik születésnapját ünneplő **Bundás Lajos** koreográfusnak.

* A város alapításának 955. évfordulója alkalmából a Beregszászi Városi Tanács **Vidnyánszky Attilát**, a Nemzeti Színház vezérigazgatóját, a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház alapító igazgatóját és rendezőjét a város művelődési életének fejlesztése és hírnevének öregbítése terén kifejtett negyedszázados munkásságáért Beregszász díszpolgára címmel tüntette ki.

* Az év családorvosa a Kárpát-medencében nevet viselő díjak átadására került sor Budapesten. A díjazottak között volt a kárpátaljai nyertes, **dr. Szabó Erika** tiszasalamoni családorvos, aki a kurátori jelölés, illetve a lakossági szavazatok alapján részesült a magas rangú elismerésben.

* Az Aranyosapátiban megrendezett Magyar Világtalálkozó első rendezvényén a nemzetegyesítő esemény egyik kiemelt programja volt a Felső-Tisza-Völgye Minőségi Védjegy adományozása, amelyet ebben az évben a Tiszapéterfalvai Önkormányzati Hivatal és társközségei (Tiszabökény, Tiszafarkasfalva, Tiszapéterfalva, Tivadarfalva, Forgalány) kapta. A Minőségi Védjegyet **Tóth Bálint** polgármester vette át.

A laudációban elhangzott, hogy a felsorolt települések a Rákóczi-hagyományokat még a legendás Bíró Andor, a helyi gazdaság elnöke kezdeményezte, aki a – a települések bevonásával – a korábban a sztálinisták által lerombolt Turul emlékmű 1989-es újra felállításával és felavatásával a Rákóczi-hagyományok újra elindítójának zászlóshajója lett, azon a helyen, ahol II. Rákóczi Ferenc és híves kurucjai az első győztes csatájukat aratták.

FONTOSABB ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

* A Budapesti Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér bejárata előtt kapott helyet **Mihajlo Kolodko** kárpátaljai szobrász Liszt Ferenc-miniszobra.

* Magyarország Beregszászi Konzulátusa kulturális rendezvénysorozatot indított el. E rendezvénysorozat első eseményeként – a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságával partnerségben – reprezentatív tálratot szerveztek a kortárs kárpátaljai magyar képzőművészek alkotásai-ból. A megnyitón **Beke Mihály András** első beosztott konzul köszöntötte a megjelent vendégeket, majd **Szilágyi Mátyás** főkonzul osz-

totta meg gondolatait a jelenlévőkkel. A megnyitó végén **Kulin Ágnes**, a Révész Imre Társaság elnöke mondott köszönetet a konzulátus munkájáért, és reményét fejezte ki a további sikeres együttműködésben.

* Az egyik legtöbbet játszott színpadi szerző, Carlo Goldoni **Chioggiai csetepatéjának** bemutatójára került sor 2018. április 10-én Beregszászban. Az előadás rendezője **Mészáros Tibor**, a debreceni Csokonai Színház tagja.

* A Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet negyedik alkalommal rendezte meg a *Vers a téren* elnevezésű rendezvényét Beregszász főterén a magyar költészet napja alkalmából. Az eseményen Tompa Mihály halálának 150. évfordulója alkalmából *A madár, fiaihoz* című versét szavalhatták el kicsik, nagyok, diákok, tanárok és érdeklődők egyaránt.

* A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) és a Bátyúi Középiskola szervezésében a magyar költészet napján 18. alkalommal rendezték meg a Bátyúi Költészeti Napok keretében a járási középöntőn továbbjutott középiskolások közötti szavalóverseny megyei döntőjét. Az értékelőbizottság elnöke **Füzesi Magda** költő, a Magyar Művészeti Akadémia tagja volt. A szavalóverseny végeredménye: 1. helyezett: **Séra Dániel** (Bátyúi Középiskola); 2. helyezett: **Radvánszky Zsó-**

fia (Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium), **Kádas Krisztián** (Nagydobronyi Református Líceum); 3. helyezett: **Kiss Szabolcs** (Vári II. Rákóczi Ferenc Középiskola). Az első két helyezett továbbjutott a Bécsi Magyar Iskola Verőfény köröskörül nemzetközi versmondó vetélkedőjére, amelyre április 14-én Bécsben került sor, ahol mindkét kárpátaljai versmondó eredményesen szerepelt: **Séra Dániel** második, **Radvánszky Zsófia** harmadik helyezett lett.

* Az *Együtt* című irodalmi folyóirat szerzői az erdélyi írókkal rendhagyó módon ünnepelték meg a költészet napját a makkosjánosi Helikon szálló konferenciatermében. A rendezvény résztvevői: **Csornyij Dávid** (Beregszász, költő, doktorandusz, KVIT-tag), **Csordás László** (Eszény, irodalomtörténész, kritikus, doktorandusz, KVIT-elnök, az *Együtt* olvasószerkesztője, moderátor), **Fuchs Andrea** (Ungvár, grafikus, az *Együtt* ügyintézője), **Gál Hunor** (Kolozsvár, költő), **Shrek Tímea** (Beregszász, prózaíró, szervezőpedagógus, KVIT-tag), **Lőrincz P. Gabriella** (Beregszász, költő, a KMMI munkatársa, az Előretolt Helyőrség Íróakadémia mentora), **Dupka György** (Tiszabökény, szerkesztő, történész, az *Együtt* felelős kiadója, a KMMI igazgatója), **Kertész Dávid** (Csap, író, KVIT-tag), **Papp Attila Zsolt** (Kolozsvár, költő, a *Helikon* szerkesztője), **Serestély**

Zalán (Kolozsvár, költő, prózaíró, esszéíró). Rendezvényünket megtisztelte az erdélyi származású **Beke Mihály András**, a Beregszászi Konzulátus első beosztott konzulja, aki szintén erdélyi származású magyar író, újságíró, műfordító és kultúrdiplomata.

* A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet által szervezett Irodalmi Karaván programjában ezúttal az erdélyi író-küldöttség tagjai vettek részt: **Papp Attila Zsolt** (1979) költő, a *Helikon* szerkesztője, **Serestély Zalán** (1988) költő, prózaíró, esszéíró, **Gál Hunor** (1995) költő. Moderátor: **Dupka György**. Író-olvasó találkozó zajlott:

– a Munkácsi Állami Egyetem Humán-Pedagógiai Koledzse magyar tagozatának diákjaival. Házigazda: **Kótun Jolán** magyar nyelv- és irodalom szakos tanár.

– a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnáziumban. Házigazda: **Szabó Árpád** igazgató, **Kocsis Marianna**, magyar nyelv- és irodalom szakos tanár.

– a Nagyberegi Református Líceumban. Házigazda: **Gálfi Dezső** magyar nyelv- és irodalom szakos tanár. A találkozón **Füzesi Magda** (Nagybereg-Kolozsvár) költő, MMA-tag is részt vett. A rendezvénysorozat zárónapján az ősi munkácsi várban és Bereg-vidék környékén barangoltak. A program az Emberi Erőforrások Minisztériuma

meghívásos pályázata keretében valósult meg.

* A költészet napja alkalmából Budapesten megrendezésre kerülő Versmaraton 2018 kárpátaljai vendége: **Marcsák Gergely és Vári Fábián László**, akik verseikből tartottak felolvasást.

* Költészet-napi rendezvény zajlott le a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet székhelyén, beregszászi Európa-Magyar Házban. A program résztvevői a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. (KMTG) oktatója – **Lőrincz P. Gabriella** – és juniorjai: **Shrek Tímea, Kopriva Nikolett, Tóth Dominika, Kertész Dávid, Csornyi Dávid, Marcsák Gergely**. A rendezvény keretében sor került a KMTG kárpátaljai tagjainak írásait tartalmazó *A tökéletes zártság egyetlen pillanata* című antológia (szerkesztő) és **Lőrincz P. Gabriella** *Átszállás előtt* című kötetének bemutatására (KMTG Kiadó). A szerzők felolvastak műveikből.

* *Az ördög három arany hajszála* című mesedarab került bemutatásra a gyerekeknek a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadásában.

* Négyfordulós kulturális programsorozatot szervezett a Kárpátaljai Magyar Diákok és F fiatal Kutatók Szövetsége (KMDFKSZ) Ungváron. Helyszínül minden alkalom-

mal az ungvári Váralja kávéház szolgált. A Kovács Vilmos Irodalmi Társaság (KVIT) tagjaival családi-as felolvasódélután tartott az ungvári magyar diákszervezet. A kulturális programsorozat záróakkordjaként képkiallításra került sor.

* Női alakban elevenedett meg az emberiség ügyvédje Beregszászban. A *TMK Alkalmi Társulás Prométheuszról...* című táncszínházi előadását **Turós-Máté Kinga** vitte színpadra a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban.

* A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet irodalmi karavánt szervezett a Vajdaságban. A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézetet **Csornyij Dávid** (Beregszász, 1991) költő, **Kertész Dávid** (Tiszasalamon, 1993) novellista, **Marcus Gergely** (Kincshomok, 1990) költő, novellista, **Shrek Tímea** (Beregszász, 1989) novellista képviselte Topolyán, Temerinben és Zentán.

* A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és az OSZK Könyvtári Intézet Oktatási és Humán erőforrás-fejlesztési Osztály „*Innovatív módszerek a könyvtárakban*” címmel Tégláson az Ungvári Járási Könyvtárban kétnapos képzést szervezett a könyvtárosok, közművelődési munkatársak számára. Tanfolyamvezető: **Vraukóné Lukács Ilona** főtanácsos (nyíregyházi Móricz Zsigmond megyei és Városi Könyvtár.) Társszer-

vezők: az Ungvári Járási Központosított Könyvtárhálózat, a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár.

* Irodalmi Karaván '2018 című rendezvénysorozat zajlott le a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet szervezésében. A felvidéki küldöttség tagjai: **Hodossy Gyula** (Dunaszerdahely) költő, író, szerkesztő, könyvkiadó, a Szlovákiai Magyar Írók Társaságának elnöke. **Hizsnay Zoltán** (Rimaszombat) József Attila-díjas költő, esszéíró, szerkesztő. **Szabados Sonia** (Dunaszerdahely) műfordító. A nyitórendezvényre a makkosjánosi Helikon Hotelben került sor, a vendégeket **Dupka György** a KMMI igazgatója és **Vári Fábrián László**, az *Együtt* című irodalmi folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke üdvözölte. Ezt követően beszélgetés zajlott irodalmi intézményeinkről az *Együtt* szerzőinek (**Csordás László**, **Lőrincz P. Gabriella**, **Nagy Zoltán Mihály**, a Kárpátaljai Magyar Könyvsorozat szerkesztőinek, ügyintézőinek (**Szemere Judit**, **Fuchs Andrea**) közreműködésével. Másnap a felvidéki írók a Munkácsi Állami Egyetem Humán-Pedagógiai Koledzse magyar tagozatában (házigazda: **Kótun Jolán** magyar szakos tanár), a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban (házigazda: **Bírók Ferenc**, **Molnár Melinda** nevelő tanár) és a Nagyberegi Református Líceum (há-

zigazda: **Kovács András** igazgató, magyar szakos tanár) tartottak felolvasást és meséltek a felvidéki magyarok mindennapi életéről **Dupka György** irodalmár moderálásában.

* *A bronzból készült turista* a Kárpáti útvonalak civil szervezet és **Mihajlo Kolodko** szobrász együttműködésének köszönhetően készült el. A legújabb miniszobor a Javirnik turistaközpontban kapott helyet, amely a Nagybereznai járásban Oroszmocsár (Ruszkij Mocsar) község közelében található. A vendégház mintegy ezer méter magasságban épült, így a korláton pihenő turista Kárpátalja legmagasabban elhelyezett miniszobra lett.

* **Bernáth Ferenc** kárpátaljai származású magyar gitárművész *Édesanyám* című lírai szerzeményével nyert egy ukrainai nemzetközi zeneszerzőversenyen.

* Az Aknaszlatinai Bolyai János Középiskolában megrendezték a szórványban élők szavalóversenyét a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség szervezésében.

* Az immáron 25. alkalommal megrendezésre kerülő Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál kárpátaljai vendége: **Lőrincz P. Gabriella** költő, aki dedikálta *Átszállás előtt* címmel megjelent negyedik verseskötetét, amely a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft gondozásában látott napvilágot.

* *20 éve a zene szárnyán – Nagy Anikó jubileumi kopncertje Ungváron* címmel került megrendezésre **Nagy Anikó** jubileumi koncertje Ungváron, a megyei filharmónia nagytermében.

* A tiszabökényi Művelődési Ház könyvtárában a költészet napja alkalmából rendeztek **Dupka György** díszpolgár közreműködésével író-olvasó találkozót.

* **Kovács Elemér** *A vasfüggönyön innen. Kárpátaljai magyar anekdotakincs* című könyvének bemutatóját a beregszászi központi könyvtárban tartották. A rendezvényen **Varga Éva**, a könyvtár igazgatója köszöntötte a jelenlévőket, és osztotta meg velük gondolatait. Ezt követően **Dupka György**, az Intermix Kiadó vezetője ismertette **Kovács Elemér** munkásságát. Kovács Elemér újságíró, a könyv szerzője az anekdoták fontosságát hangsúlyozta. **Szilágyi Mátyás**, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja hangsúlyozta, hogy mi, magyarok tudjuk, milyenek a politikai anekdoták, és miért fontos a szerepük. Hatalmas szolgálat ezek összefűzése, amihez gratulált Kovács Elemérnek.

* Zelei Miklós: *Zoltán újratemetve* című színdarabját mutatták be a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadásában.

* Megjelent a *Nyelvek és nyelvváltozatok térben és időben* című kárpátaljai tanulmánykötet. Szerkesztette: Karmacs Zoltán, az MTA köztestületének külső tagja és Máté Réka.

MEGJELENT:

* *Az év versei 2018* antológia a Magyar Napló kiadásában jelent meg, a mintegy 100 anyaországi és határon túli magyar költő közül **Marcás Gergely** a legfiatalabb. Jelen van verseivel **Vári Fábián László** József Attila-díjas költő, az MMA tagja is. Az immáron tizenhetedik alkalommal megjelenő antológia adja hagyományosan a költészet napján, április 11-én megrendezett Versmaraton alapanyagát, ahol 12 órán át maguk a szerzők olvassák fel a válogatásban szereplő műveiket. A több mint 440 oldalas kötet *Az év novellái* antológiával együtt a magyar irodalmi élet színe-javát hivatott az olvasó elé tárni.

* *A tökéletes zártság egyetlen pillanata*. Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia kárpátaljai ösztöndíjasainak antológiája. Kárpát-medencei Tehetséggondozó nonprofit Kft, Budapest, 2018. Szerkesztette: **Falusi Márton**. Borító: **Kopriva Attila**. Előszó: **Füzesi Magda**. Utószó: **Vári Fábián László**. Az antológia szerzői: **Lőrincz P. Gabriella** (Beregszász, 1982, versek), **Mar-**

csák Gergely (Kincseshomok, 1990, versek, kisprózák), **Csornyik Dávid** (Beregszász, 1991, versek), **Kertész Dávid** (Tiszasalamon, 1993, kisprózák), **Kopriva Nikolett** (Munkács, 1996, versek, novellák), **Shrek Tímea** (Beregszász, 1989, novellák), **Tóth Dominika** (Nyíregyháza-Beregszász, 1997, versek).

* A Pesti Vigadóban mutatták be pénteken **Zsigmond Dezső** *A sátán fattya* című nagyjátékfilmjét, amely a kárpátaljai magyarság sorsát, az 1944-ben Kárpátalján történt tragikus eseményeket, a málenkij robotot, a helyiek meghurcoltatását mutatja be **Nagy Zoltán Mihály** azonos című regénye alapján.

* A Magyar Széppróza Napja programja valósult meg a beregszászi Európa-Magyar Házban a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság szervezésében. Íróvendégek: **Vári Fábián László**, **Nagy Zoltán Mihály**, **Bartha Gusztáv**, **Shrek Tímea**, **Marcás Gergely**. Közreműködött: **Csordás László** moderátor.

* A Magyar Írószövetség Választmánya 2017-ben jóváhagyta, hogy február 18-át, Jókai Mór születésnapját ezentúl a magyar széppróza napjaként méltassuk. A kezdeményezéshez Kárpátalján is csatlakoztak. A Kovács Vilmos Irodalmi Társaság szervezésében Ungváron, Munkácson és Beregszászban találkozhattak a kortárs írők kála pró-

za kedvelői. Beregszászban a KVIT Európa–Magyar Házban tartott rendezvénye mellett a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán is összegyűlt az irodalomszerető közönség **Vári Fábián László** szervezésében. Az eseményen **Bartha Gusztáv, Nagy Zoltán Mihály** és **Vári Fábián László** írók beszéltek az íráshoz, a szöveghez való viszonyulásukról **Csordás László** irodalomtörténész moderálásával. **Ferencci Attila** Nagy Zoltán Mihály *Útszélen*, **Vass Magdolna** Bartha Gusztáv *Borzsza* című novelláját, **Fornosi D. Júlia** pedig Vári Fábián László megjelenés alatt álló életrajzi regényének (*Vásártér*) egy részletét olvasta fel.

* A Beregszászért Alapítvány szervezésében Csetfalván felavatták a 70 évvel ezelőtt született *Horváth Gyula* (Csetfalva, 1948. február 20. – Mezőkaszony, 2005. április 8.) költő, tanár emléktábláját szülőfalujában. **Dalmay Árpád** kuratóriumi elnök közlése szerint az emléktábla az alapítvány ajándéka a községnek és a helyi könyvtárnak. A pályatársra **Nagy Zoltán Mihály** író, **Dupka György**, a MÉKK elnöke és **Füzesi Magda** költő emlékezett.

* A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) tagjainak munkáiból nyílt kiállítás Beregszászban

a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold kiállítótermében. A vendégeket **Kulin Ágnes**, a RIT elnöke köszöntötte.

* A Gulágokban Elpusztultak Emlékének Megörökítésére Alapítvány a Kommunizmus Áldozatainak Emléknappja alkalmából emlékünnepeket rendezett a Honvéd téren álló Gulág-emlékműnél. Köszöntőt mondott **Nagné Pintér Jolán**, a Gulágokban Elpusztultak Emlékének Megörökítésére Alapítvány elnöke. Ünnepi beszédet mondott **dr. Surján László**, a Charta XXI. elnöke, egykori EP-képviselő, **dr. Dupka György**, Gulag-kutató, a Szolyvai Emlékparkbizottság felelős titkára. A megemlékezésen részletek hangzottak el a *Malenkij robot* című zenés színdarabból, a Paris Musical Műhely közreműködésével. A megemlékezést koszorúzás zárta.

* **Mankovits Tamás Szalóka** című dokumentumfilmjével emlékeztek a kommunizmus áldozataira a Tokaji Múzeumban. A Tokajban élő egykori televíziós 1989-ben készített felvételeket a kárpátaljai Szalóka településen, ahonnan több mint száz férfit hurcoltak el a szovjetek (ötvennyolcan nem tértek haza). A premieren részt vett **Répássy Róbert** országgyűlési képviselő és **Bíró Sándor** Szalóka polgármestere is.

MÁJUS

* Felújításra került Ungváron, a városi gyermekkórház Rákóczi u. 5. szám alatti kertje, amely Laudon parkként került be a köztudatba. Ugyanitt felavatásra került **Mihajlo Kolodko** szobrászművész 32. köztéri miniszobra, amely a parkot alapító Laudon Istvánnak, az Ungvári Drugeth Gimnázium latin- és görög-tanárának állított emléket.

* A Szolyvai Emlékparkbizottság megtartotta hagyományos tavaszi szemlét a Nemzeti Jelentőségű Intézményként működő Szolyvai Emlékparkban. Ezt követően **dr. Tóth Mihály** elnökletével munkaiülésre került sor. Az elnök és **dr. Dupka György** felelős titkár részletesen beszámoltak a múlt év folyamán elévített feladatokról. Többek között a támogatásoknak köszönhetően eddig mintegy száz gránittábla került felállításra, amelyekre az utóbbi évek kutatómunkája által feltárt, ugyancsak a szovjet légerekben odaveszett 9426 kárpátaljai, (395 település), 1939 Csonka-beregi (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 27 települése), 199 kelet-szlovákiai, Nagykapos térsége (17 település) honfitársunk neve lett felvésve. Az ülés második felében az elnök és a felelős titkár indítványára döntés született arról, hogy a koszorúzással és gyászszertartással egybekötött központi meg-

emlékezésre 2018. november 17-én, közép-európai idő szerint délelőtt 11.00 órakor kerül sor az emlékparkban. Ezt megelőzően november 16-án rendezik meg a hagyományos nemzetközi tudományos emlékkonferenciát a beregszászi Európa-Magyar Házban. Döntöttek arról is, hogy a helyi rendőrséget is bevonják a park őrzésébe, az első világháború befejezésének 100. évfordulójára kopjafát állítanak, a Szolyvai Emlékpark honlapját tovább fejlesztik, és ellátják a Sztálinizmus Áldozatainak Kárpátaljai Emlékmúzeuma (Ungvár) szakmai felügyeletét, újabb GULÁG-GUPVI tematikájú kiadványokat jelentetnek meg stb. Szolyvai Emlékpark (készülő honlap): www.szolyvaipark.com.ua

* Magyarország Ungvári Főkonzulátusa 2018. május 7 – június 4. között adott otthont **Soltész Zoltán**, a Kárpátaljai Képzőművészeti Iskola egyik legjelentősebb képviselője alkotásainak. Az időszakos tárlatot **Buhajla József** főkonzul nyitotta meg.

* A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet képviseletében a kárpátaljai irodalmi karaván tagjai – **Csor-dás László, Dupka György, Nagy Zoltán Mihály, Vári Fábrián László** – előadókörúton vettek részt a felvidéki Dunaszerdahelyen, Rimaszombatban és Kassán. Az első napon **Hodossy Gyula** SZMIT-elnök kala-

uzolásában a Cuvée borbár teraszán tartottak irodalmi eszmecsere-t **Zirig Árpád** költő, író és **Tóth László** irodalomtörténész, költő közreműködésével. A második napon író-olvasó találkozón vettek részt a dunaszerdahelyi magyar tanítási nyelvű magángimnáziumban. A harmadik napon útjuk következő állomása Felsőszeli volt, ahol **Oros László** több ezer könyvből álló magánkönyvtárát tekintették meg. Mintegy 300 km-t megtéve érkeztek Rimaszombat Csillagházába, ahol **Hajdú István** író, a Fundament Polgári Társulás elnöke moderálásában került sor az irodalmi estre, ahol bemutatkoztak a rimaszombati magyarság jeles képviselői előtt. A harmadik napon, délelőtt rendhagyó irodalomórát tartottak a Kassai Ipari Iskola könyvtárában, ahol házigazdájuk **Fülöp Éva** könyvtáros volt.

* *Bor és költészet dallamosan* címmel bor- és sajtókóstolással fűszerezett nagyszabású kárpátaljai magyar zenés-irodalmi estre került sor Budapesten, a Magyarság Házában. Az est során a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. Előretolt Helyőrség Íróakadémia kárpátaljai tagjai szólaltak fel – köztük **Lőrincz P. Gabriella**, **Kertész Dávid**, **Shrek Tímea**, **Kopriva Nikolett**, **Csornyij Dávid** olvasta fel legújabb írásait –, egyúttal bemutatva a közelmúltban

megjelent, *A tökéletes zártság egyetlen pillanata* című antológiát. A program zenei részében közreműködött **Bernáth Ferenc** Artisjus- és Pro Cultura Minoritatum Hungariae-díjas gitárművész.

* A Magyar Világtalálkozó első rendezvényét a Magyar Vidék Napját a Felső-Tisza-völgye vidékfejlesztési térség fogadta. A Falvak Kultúrájáért Alapítvány, a Panoráma Világklub térségi társklubjai, valamint az Aranyosapáti Polgárőr Egyesület és a Böszörményi László Alapítvány Aranyosapátiban (Aranyoszigeten) az alábbi program megvalósításában működött együtt: „Ne engedd a templomot és az iskolát” gondolattal a falvak helyzetéről és jövőjéről rendeztek nemzetközi konferenciát, amelyet **Nick Ferenc**, a Falvak Kultúrájáért Alapítvány kuratórium elnöke nyitotta meg. Mások mellett előadást tartott a kárpátaljai falvak jövőjéről **dr. Dupka György**, a KMMI igazgatója (Ungvár, Ukrajna) és mások. Felszólalt **dr. Tilki Attila** fideszes képviselő is.

* Az Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – **Balász Géza** nyelvészprofesszor elnöklétével és **Pomogáts Béla** irodalomtörténész, tiszteletbeli elnök közreműködésével – megtartotta éves, rendszeres közgyűlését budapesti székházában, amelynek program-alkotó mun-

kájában **Dupka György** és **Lengyel János** irodalmár is részt vett.

* Megnyílt a II. V4+1 Kárpátaljai Kőszobrász Tábor Visken. A rendezvény a Külgazdasági és Külügyminisztérium és a községek támogatásával, a Pro-Arte társadalmi szervezet szervezésében jött létre, melynek **Matl Péter** szobrász az elnöke. Az idei különlegességük, hogy az egyik művész Kínából érkezett. A tábor befejeztével, június 5-én hat szobor avatására került sor.

* Az Erdélyi Magyar Írók Ligája szervezésében sorra kerülő Irodalmi Karavánon három fiatal kárpátaljai szerző: **Csornyij Dávid**, **Lőrincz P. Gabriella** és **Nagy Tamás** a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet képviseletében lépett fel Nagybányán, a helyi Németh László Gimnáziumban, a helyi Podul Viilor 9 Klubban. A második napon Hosszúmezőn, a Polgármesteri Hivatal tanácstermében; a harmadik napon a kolozsvári Rhédey Kávéházban olvasták fel írásaikat és tartottak eszmecsereket.

* A Kárpátaljai Szövetség Közgyűlése keretében sor került **Hajduk Márta** rendező *Kárpátaljai tragédia* c. dokumentumfilmjének és **dr. Dupka György** történész Gulág-tematikájú kiadványainak bemutatójára.

* A magyar nemzet különlegességét, sokszínűségét, továbbá a kár-

pátaljai magyar kisebbséget bemutató – *II. hUnGaryfest 2018.* – kulturális fesztivált szervezett Magyarország Ungvári Főkonzulátusa Ungváron, az Ung folyó partján. A magyar gasztronómiát is bemutató közel félszáz sátor sorában helyet kapott a KVIT-sátor is (melybe **Csor-dás László** /KVIT-elnök/, **Varga Nikolett**, **Dupka György**, **Shrek Tímea**, **Marcsák Gergely** várták a látogatókat). A jó kedvű irodalmárok hírt adtak a kárpátaljai magyar irodalmi életről, folyóirat- és a könyvkiadásról.

* **Zubánics László** beregszászi közíró, lapszerkesztő, helytörténész, egyetemi tanár, kisebbségi politikus a Szatmárnémetiben megrendezett Dsida–Páskándi–Jakabffy Napokon tartott előadást „*Anyanyelven vagy anyanyelvet*” címmel.

* Az érdeklődők számára hozzáférhetőek a *Kárpátaljai Hírmondó* 2005–2017. évi lapszámai, illetve a *Kárpátalja* (Miskolc) 1990–1994 közötti lapszámai.

* A 89. budapesti Ünnepi Könyvhét kiemelt kiadványok listájába bekerült az Ungváron, az Intermix Kiadó gondozásában megjelent:

– **FINTA ÉVA. A TÉKOZLÁS GENEZISE.** Versek. *Kárpátaljai Magyar Könyvek 275.*

– a Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozatában megjelent a **VISZONT-LÁTÁS II.** című antológia. (Válo-

gatás az *Együtt* folyóirat 2009–2017 közötti számainak szépirodalmi anyagából). Összeállította: Vári FABIÁN László. Az antológia szerzői: Bakos Kiss Károly, Bartha Gusztáv, S. Benedek András, Brenzovics Marianna, Cseh Sándor, Czébely Lajos, Csordás László, Csorniy Dávid, Finta Éva, Fodor Géza, Füzesi Magda, Hájas Csilla, Kopriva Nikolett, Kovács Eleonóra, Lengyel János, Lőrincz P. Gabriella, Marcsák Gergely, Nagy Tamás, Nagy Zoltán Mihály, Németi Anett, Ortutay Péter, Penckófer János, Shrek Tímea, Szöllősy Tibor, Tárczy Andor, Tóth Dominika, Vári FABIÁN László, Zselicki József. *Kárpátaljai Magyar Könyvek 276.*

– **ORTUTAY PÉTER: APAGE SATANAS.** *Ungvári történetek az 1980-as évekből. Kárpátaljai Magyar Könyvek 274.*

– **DUPKA GYÖRGY: A NAGY HÁBORÚ EMLÉKEZETE KÁRPÁTALJÁN. 1914–2018,** *Haditettek, hősök, haditemetők, emlékművek, népmémlékezet és ünnepek. Kárpátaljai Magyar Könyvek 260.*

ÚJ KÖNYVEK

MEGJELENT

***Kovács Elemér:** *Vasfüggönyön innen. Kárpátaljai magyar anekdotakincs.* Kárpátaljai Magyar Köny-

vek 271. – Ungvár–Budapest: Intermix Kiadó, 2018.

A kereszt/ty/én egyház üldözése Kárpátalján a kommunista rezsim alatt, 1944–1991. Az állandó kiállítás katalógusa. Összeállította: Dupka György. – Ungvár–Budapest: Szolyvai Emlékparkbizottság, Intermix Kiadó, 2017.

Szolyva. 1944-ben ez történt... Tájékoztató füzet magyar, ukrán, német nyelven. Kárpátaljai Magyar Könyvek 259. – Ungvár–Budapest: Szolyvai Emlékparkbizottság, Intermix Kiadó, 2017.

A Szolyvai Emlékpark névlistája (A II. világháború és a sztálinizmus áldozatai: internált civilek, elesett, meghalt katonák és munkaszolgálatosok nevei gránitlapokra felvésvé). Kárpátaljai Magyar Könyvek 261. – Ungvár–Budapest: Szolyvai Emlékparkbizottság, Intermix Kiadó, 2017.

Kárpátalja szovjet terrorjának emléktérképe. Az ismertető anyagot összeállította: dr. Dupka György. Szerkesztette és a fotókat készítette: Kovács Sándor. A térképeket készítette: DIMAP, Budapest, 2017.

ELŐKÉSZÜLETBEN

(A Kárpátaljai Magyar Könyvek című könyvkiadói program folytatása: 2018–2020)

Dupka György: *Emlékút a magyar rabok nyomában (Oroszország, Baskíria, Csecsenföld, Kaukázus, Ázsia régióiban).* Kárpátaljai Magyar Könyvek 265. – Ungvár–Budapest: Szolyvai Emlékparkbizottság, Intermix Kiadó, 2018.

A beregszászi nemzetközi emlékkonferencia anyagai. Kárpátaljai

Magyar Könyvek. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó.

Összeállította: *Dupka György*

Együttműködő partnerünk a Magyar Művészeti Akadémia:

<http://www.mma.hu/az-akademia>